

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.387/2012/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Varga János Tamás és Társai Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: Dr. Csernus Zoltán ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Dr. Batai Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: Dr. Batai Zsolt ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) I. r. és alperes neve (alperes címe) II. r. alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében, a Debreceni Törvényszék 2012. május 16. napján kelt, 3.G.../2011/36. számú ítélete ellen a felperes részéről 38. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2012. december 11. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, megállapítja, hogy az alperesek a Cg... cégjegyzékszámú, ... szám alatti székhelyű I. Korlátolt Felelősségű Társaság ügyvezetőjeként a Kft. fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, ezáltal a társasági vagyon 14 249 354 (Tizennégymillió-kettőszáznegyvenkilencezer-háromszázötvennégy) Ft értékben csökkent.

Mellőzi a felperesnek az alperesek javára perköltség fizetésére kötelezését, és elrendeli, hogy mindegyik fél maga viseli a saját elsőfokú perköltségét.

Az elsőfokú ítéletnek a keresetet a fentieket meghaladó részében elutasító rendelkezését helybenhagyja.

Az ítéltábla megállapítja, hogy mindegyik fél maga viseli a saját másodfokú perköltségét is.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az I-II. r. alperesek a megalakulásától önálló aláírási joggal rendelkező ügyvezetői - egyben tulajdonosai - voltak a 3 000 000 Ft törzstőkével alakult, és a cégjegyzékbe 2008. szeptember 12. napján bejegyzett - a perben nem álló - I. Korlátolt Felelősségű Társaságnak (a továbbiakban: I. Kft.).

Az I. Kft. felszámolását a 2009. szeptember 3. napján előterjesztett kérelmére a ... Megyei Bíróság 2009. október 8-ai kezdő időponttal rendelte el.

A felperes, mint megbízó az I. Kft-vel 2008. szeptember 26. napján megbízási szerződést kötött ún. függő biztosítás közvetítői (ügynöki) tevékenység ellátására.

Az I. Kft. a biztosítás közvetítői tevékenységet az általa létrehozott, vele szerződéses kapcsolatban álló ügynökhálózat útján látta el. 2008 szeptemberétől havonta a felperes a megbízási szerződés mellékletét képező Jutalékszabályzat alapján meghatározott euro összegű megbízási díjat folyósított az I. Kft-nek, kikötve azt, minden szerződési jutalék jutalékelőlegnek számít, és meghatározott feltételek teljesülése esetén a Kft-nek visszafizetési kötelezettsége van.

A felperes az I. Kft-vel kötött megbízási szerződést 2009. június 15-ei hatállyal felmondta, a megszűnt szerződés alapján az I. Kft-vel szemben fennálló, a felszámolási eljárásban bejelentett 305 686 EUR összegű hitelezői igényét az adós felszámolója „F” kielégítési kategóriába besorolva vette nyilvántartásba, és igazolta vissza.

A felperes az elsőfokú bírósághoz 2011. március 29-én benyújtott - módosított - keresetében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperesek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal a hitelezők követeléseinek teljes kielégítését megghiúsították.

Előadta, hogy az alperesek az I. Kft. felszámolása kezdő időpontját megelőző 3 évben a társaság ügyvezetői voltak. Az I. Kft. 2009 májusában fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került, az alperesek azonban, mint a Kft. ügyvezetői - noha ésszerűen előre láthatták, hogy a Kft. nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló, a felperes megbízási díjleszállítási igényéből eredő követeléseket - nem a felperes, mint hitelező, illetve egyéb hitelezők érdekei elsődlegességének figyelembevételével jártak el. Nem képezték tartalékot a jutalékelőleg visszafizetésére, a felperessel, mint az I. Kft. legnagyobb hitelezőjével nem kezdeményeztek tárgyalásokat tartozásaik rendezése, egyezségkötés céljából, a felperes által 2009. január - február hónapban folyósított nagy összegű jutalékelőleg birtokában sem tettek meg mindent, hogy a céget működőképessé tegyék, ehelyett tartozásait hátra hagyva felszámolásba vitték.

Hivatkozott arra, hogy az alperesek, mint az I. Kft. ügyvezetői nem tettek eleget a 2008. gazdasági évre vonatkozó beszámoló és mérleg letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségüknek a törvényben megállapított 2009. május 31-ei határidőben, és nem teljesítették maradéktalanul a felszámolás alá került Kft. ügyvezetőjeként a Cstv. 31. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségüket sem, mivel az adós társaság iratait csak késve és hiányosan adták át a felszámolónak. Ezért a hitelezői érdekek sérelmét a felróhatóság vizsgálata nélkül vélelmezni kell.

Arra is hivatkozott, hogy az alperesek hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó felróható magatartásával okozati összefüggésben az I. Kft. „f.a.” vagyona 306 686 EUR-val és 1 112 140 Ft-tal csökkent, illetve a hitelezők követeléseinek teljes kielégítése megghiúsult.

Az alperesek az ellenkérelmükben a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását kérték.

Előadták, hogy az I. Kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően ügyvezetési feladataikat a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, együttműködési, tájékoztatási kötelezettségüknek maradéktalanul eleget tettek.

Vitatták, hogy a 2008. évi mérlegbeszámoló vonatkozásában nem tettek volna eleget a letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségüknek, és azt is, hogy a Cstv. 31. §-ában meghatározott ügyvezetői kötelezettségeiket a felszámoló felé maradéktalanul nem teljesítették. Érvelésük szerint a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése kifejezetten arra az esetre állapít meg törvényi vélelmet, ha az adós vezető tisztségviselője a felszámolás kezdő időpontjáig nem tett eleget az adós éves beszámolója külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, ami pedig a jelen esetben nem valósult meg, mivel az alperesek az I. Kft. 2008. évi mérlegbeszámolóját a törvényben előírt határidőig letétbe helyezték és 2009. június 3-án közzé is tették.

Állították, hogy teljesítették minden a Cstv. 31. § (1) bekezdés a.) - d.) pontjaiban írt kötelezettségüket, amelynek bizonyítására az I. Kft. „f.a.” felszámolóbiztosának tanúkénti meghallgatását indítványozták.

Mindezek miatt álláspontjuk szerint a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni nem lehet, ezért azt a felperesnek bizonyítania kell.

Hangsúlyozták, hogy az I. Kft. - amely elsődlegesen a felperes megbízottjaként a biztosítás közvetítői tevékenységből realizálta bevételeit - fenyegető fizetéseképtelenség helyzetébe azért került, mert a felperes a megbízást 2009. június 9-én azonnali hatállyal felmondta. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontja ezért 2009. június 15-e, amikor a felperes azonnali hatályú felmondását átvették. Az alperesek állították, hogy ezt követően semmilyen olyan magatartást nem tanúsítottak, amelynek eredménye a hitelező követelése teljes kielégítésének a meghíúsulása lett volna.

Ezt támasztja alá, hogy a hitelező az alperesek által kötött ügyletek miatt nem indított pert a Cstv. 40. § (1) bekezdése alapján, és nem támadta meg az adós társaságnak az alperesek által kötött egyetlen szerződését sem az adós felszámolója.

Hivatkoztak arra is, hogy a fenyegető fizetéseképtelenségi helyzet beállta után - amit a felperes idézett elő azzal, hogy az I. Kft-vel kötött megbízási szerződést megszegve a jutalékelőlegek folyósítását jogosulatlanul tartotta vissza - mindent megtettek, hogy a társaság likviditását helyreállítsák a hitelezői veszteségek elkerülése érdekében.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítás lefolytatását követően a 36. sorszám alatt meghozott ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy fizessen meg az I-II. r. alpereseknek 15 napon belül személyenként 125 800 Ft perköltséget.

Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperesek a Cstv. 31. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségeiket teljesítették, a tevékenységet záró mérleget, iratokat a jogszabály szerinti nyilatkozataikat a felszámolónak átadták. Önmagában amiatt, hogy az alperesek 2009. május 30. napja helyett június 2-án tettek eleget 2008. évre vonatkozóan az éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségüknek, nem állapítható meg a perbeli jogvita elbírálásánál irányadó, a 2009. évi LI. törvénnyel 2009. szeptember 1-jei hatállyal módosított Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerinti törvényi vélelem fennállta.

Ez a jogszabályi rendelkezés nem a késedelmesen teljesített letéti és közzétételi kötelezettséghez, hanem ennek elmaradásához fűzi a hitelezői érdekek sérelmének vélelmét, a felperes ezzel ellentétes jogi okfejtése téves. Ezért a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján a felperest terhelte a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vezetői felelősség megállapításához szükséges törvényi feltételek bizonyítása a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének általa megjelölt időpontját, valamint az alperesek magatartása, és a vagyoncsökkenés mértéke közötti összefüggés tekintetében.

Az elsőfokú bíróság a felperes állításának megfelelően állapította meg azt, hogy 2009. május végén az I. Kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezett. A Kft. által a megbízási szerződés alapján a felperesnek visszafizetendő, 2009 januárjától folyamatosan növekvő jutalékelőleg összegére tekintettel (ami nem volt vitás) az alpereseknek ekkor már észlelniük kellett, hogy olyan mértékű jutalék visszafizetési kötelezettsége keletkezett a cégnek, amelyet nem tudnak kezelni, továbbá, hogy 2009. januártól-május végéig a Kft. deviza bevételei folyamatosan csökkentek, míg a kiadás nőtt és a záró egyenleg majdnem lenullázódott.

Ugyanakkor nem találta bizonyítottnak az elsőfokú bíróság azt, hogy az alperesek a fenyegető fizetéseképtelenségi helyzetben az I. Kft. vezetőiként az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható, a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján jártak el.

Az igazságügyi könyvszakértői véleménnyel kiegészített bizonyítási eljárás eredményeként megállapított, az elsőfokú érdemi döntés alapjául szolgáló tényállás szerint az I. Kft. adózás előtti eredménye 2009. január - április hónapban még 13 417 000 Ft volt, 2009 májusától azonban - „mivel a felperes már jutalékelőleget nem fizetett” - folyamatos veszteséget mutatott (májustól a felszámolás kezdő időpontjáig 15 166 000 Ft veszteséget).

Az eredmény ilyen mértékű romlásához két tényező járult hozzá: egyrészt az, hogy a felperes a 2009. év május hónapi jutalék elszámolása eredményeként, majd a 2009. május 31-én kiállított számlájával 85 751 000 Ft (helyesen: 85 751 EUR) jutalék visszafizetési igényt jelentett be, mely alapján 24 144 000 Ft árbevétel csökkenést számolt el a társaság. Másrészt csökkentőleg hatott az eredményre az, hogy az I. Kft. 2009. június 1-jén a ...-i székhelyű F. Kft-vel kötött megbízási szerződés alapján utóbbi felé keletkezett 3 600 000 Ft megbízási díj tartozásának kiegyenlítésére az ügynökei felé fennálló 63 345 EUR (14 249 000 Ft) összegű követelését a F. Kft-re engedményezte.

Ebben a helyzetben érkezett meg alperesekhez 2009. június 15-én a felperes azonnali hatályú felmondása, illetőleg ekkor szembesültek azzal is, hogy a PSZÁF által vezetett nyilvántartásból az felperes függő közvetítőjeként az I. Kft-t 2009. június 10-én törölték.

Ilyen előzmények után az I. Kft. képviselőjeként az alperesek 2009. június 8-án megállapodtak a társasággal 2009. január 2-án egy web alapú portál szoftver elkészítésére és kifejlesztésére szerződést kötő W. Bt-vel, hogy az utóbbi 2009. május 25-én esedékessé vált, meg nem fizetett 5 760 000 Ft összegű vállalkozói díjköveteléséből az I. Kft. 500 000 Ft-ot megfizet, a fennmaradó 5 260 000 Ft-ot pedig legkésőbb 2009. június 30-áig teljesíti. Ennek érdekében a Kft. 2009. június 30-án a könyvelésében 3 688 000 Ft értékkel nyilvántartott tárgyi eszközöket értékesített a W. Bt. részére, amelyről kibocsátott számlával kompenzálták a W. Bt. számlájának ki nem egyenlített részét.

2009. augusztus 3-ára az alperesek összehívták az I. Kft. taggyűlését, amelyen - annak megállapítását követően, hogy a társaság a 26 904 879 Ft összegű, zömében a felperes

jutalék visszafizetési követeléséből álló tartozását nem tudja, és a jövőben sem fogja tudni kiegyenlíteni a felperessel keletkezett vitája miatt - egyhangú társasági határozatot hoztak arról, hogy kezdeményezik a Kft. felszámolását, amelynek végrehajtásával a II. r. alperest bízták meg, aki még ezen a napon az I. Kft. fizetéseképtelenségének megállapítása, és a felszámolásának elrendelése iránti kérelmet terjesztett elő a ... Megyei Bíróságon. E kérelem alapján került sor 2009. október 8-ai kezdő időponttal a Kft. felszámolásának az elrendelésére.

A felszámolási eljárás során az I. Kft. adós tevékenységet záró mérlegében az alperesek tárgyi eszközsorán 21 275 000 Ft-os értékben szerepeltették a W. Bt. által a Kft. részére értékesített szoftvert. A felszámoló azonban a felszámolási nyitómérlegben a tárgyi eszközöket 0 Ft-os értéken mutatta ki, mivel a gyártónak kizárólagos joga volt a szoftver értékesítésére, ezért megítélése szerint ez a Kft. számára már értéket nem képviselt. A tevékenységet záró mérlegben ezen kívül szerepeltetett 197 000 Ft-os forgóeszközből 8000 Ft pénzeszköz volt, amelyet az alperesek a felszámoló részére hiánytalanul átadtak, továbbá volt egy az ügynökökkel szembeni követelés, amelyet a felszámoló ugyanezen személyek nyilvántartásba vett hitelezői követelésével összevetett.

A felszámoló kérelme alapján a ...-i Törvényszék a 2011. január 3. napján meghozott végzésével az I. Kft. felszámolási eljárását egyszerűsített módon befejezte, és elrendelte az adós gazdálkodó szervezetnek a cégjegyzékből való törlését, amelyet a cégbíróság 2012. március 8-ai hatállyal fogatosított. A felperesnek az I. Kft. „f.a.”-val szemben bejelentett és a felszámoló által „F” kategóriás követelésként nyilvántartásba vett 305 686 EUR, valamint 200 000 Ft összegű hitelezői igénye a felszámolási eljárásban vagyon hiányában kielégítést nem nyert.

Mindezekből a tényekből az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vezetői felelősség megállapításához szükséges, az alperesek magatartásával okozati összefüggésben álló vagyonsökkenést a felperes nem tudott bizonyítani. Az a nem vitatott tény ugyanis, hogy a felperes a felszámoló által elfogadott hitelezői igénnyel rendelkezett az I. Kft.-vel szemben, a vezetői felelősség megállapításához szükséges vagyonsökkenés megállapítására azért nem alkalmas, mert ez az összeg nem feltétlenül azonos a Cstv. 33/A. §-ában szabályozott vagyonsökkenés mértékével.

A Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősség alapján ugyanis nem a ki nem elégített hitelezői igények összessége érvényesíthető a vezető tisztségviselővel szemben, hanem csak az az összeg, amely a vezető tisztségviselő mulasztása miatt jelenik meg vagyonsökkenésként az adós társaságnál, és amely vagyonsökkenés a vezető tisztségviselői mulasztást követő sikertelen gazdasági döntéseknek a következménye. Önmagában a társaság működése során keletkezett veszteségért a vezető tisztségviselőt felelősség nem terheli. Ilyen a Cstv. 33/A. §-a szerinti magatartásra pedig a perben beszerzett, és a peres felek által elfogadott könyvszakértői vélemény sem utalt.

Nem találta a hitelezői érdekekkel ellentétesnek az elsőfokú bíróság azt, hogy az alperesek a felperes által folyósított jutalékot az I. Kft. tartozásaira használták fel. Jelentősége csak annak van, hogy ezek ténylegesen fennálló tartozások voltak. Ha pedig valóban fennálló tartozások kiegyenlítésére kerül felhasználásra az adós pénzeszköze és vagyona, az a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősség megállapításának alapjául nem szolgálhat. Valamely hitelezőnek más hitelezőkkel szembeni előnyben részesítése miatt - a felperes, mint

hitelező által is megindítható - a Cstv. 40. § (1)-(2) bekezdése szerinti peres eljárásban kérhető jogorvoslat.

Nem fogadta el az elsőfokú bíróság a felperesnek azt a hivatkozását, hogy az alperesek a felelősség alóli kimentésükre eredményesen azért sem hivatkozhatnak, mert a hitelezői veszteségeket személyes közreműködésükkel csökkenthették, vagy megakadályozhatták volna.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperesek az I. Kft. nevében biztosítás közvetítői tevékenységet a felperes érdekében nem végezhettek volna azt követően, hogy a felperes függő biztosítási ügynökeként a PSZÁF által vezetett nyilvántartásból a Kft-t éppen a felperes kérelmére törölték. A személyes közreműködési kötelezettségük pedig a társasági szerződés alapján nem állt fent. Az alperesek valóban folytathattak volna személyesen is egyezségi tárgyalást a felperessel a tartozás rendezése érdekében, azonban mivel már 2009. június végére az I. Kft. tárgyi eszközei más hitelező részére - a tartozások fejében - átadásra kerültek, egyéb bevétele pedig a cégnek nem volt, ténylegesen nem lett volna reális esélye a visszafizetés érdekében az egyezségi tárgyalásoknak. „E készség hiánya viszont az alperesek felelősségének megállapításához nem elegendő”. A szerződés megszűnése folytán elszámolási és nem egyezségkötési kötelezettsége volt a megbízottnak.

Rámutatott az elsőfokú bíróság arra is, hogy a jogi álláspontjának alátámasztására a felperes által hivatkozott BDT 2009/20169. számú jogesetben foglaltak a jelen perben a tényállások különbözősége miatt nem alkalmazható.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett, az ítéletnek a módosított keresete szerinti megváltoztatása, és az alpereseknek a perben felmerült költségeiben való marasztalása iránt.

Fellebbezésének indokolása szerint az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő, megalapozatlan a kereseti kérelem jogalapjának téves megállapítása, a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében szereplő vélelem fennálltának téves elutasítása, és az ügyvezetési feladatok hitelezői érdekek elsődlegessége alapján történő ellátásának téves megítélése miatt.

Hangsúlyozta, a felperes a módosított kereseti kérelmében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének második fordulata szerinti, a hitelezői követelések teljes kielégítésének megghiúsítása miatt kérte a vezetői felelősség megállapítását az alperesekkel szemben. Az elsőfokú bíróság azonban a kereseti kérelem megalapozottságát nem eszerint vizsgálta. Mivel a felperes a hitelezők követeléseinek teljes megghiúsulását az eljárás során sikeresen bizonyította, az alapján az alperesek Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelősségét meg kellett volna állapítani.

Téves álláspontot foglalt el az elsőfokú bíróság abban is, hogy a jelen perben a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerinti törvényi vélelem nem állt be. Az elsőfokú bíróság téves jogszabály értelmezésével szemben a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 153. §-ának (1) bekezdése szerint a kötelezettség magában foglalja a vonatkozó 150 napos határidő betartásának kötelezettségét is. Ezért mert az alperesek tartalmilag hibás, érvénytelen éves beszámolót tettek közzé nemcsak eljárásjogi szabályokat sértettek meg, hanem az anyagi jogi szabályokat is megsértették. Az alperesek egy rejtett adóhiánnyal terhelt éves beszámoló elkészített és hiányos közzétételével nem tettek eleget az éves beszámoló külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének.

A felperes a fellebbezésében is megismételte, hogy az alperesek a Cstv. 31. § (1) bekezdés a.) - d.) pontja szerinti beszámoló készítési, irat- és vagyonátadási kötelezettségüket is megszegték azzal, hogy nem a felszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül és hiányosan tettek eleget az irat- és vagyonátadási kötelezettségüknek. Ezzel a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében írt törvényi vélelem második fordulója is megvalósult.

A fellebbező felperes azzal is érvelt, hogy az elsőfokú bíróság a hitelezői érdekek elsődlegessége szerinti eljárás kérdésében sorozatosan téves következtetéseket vont le a tényállásból. Megismételte az elsőfokú eljárás során részletesen kifejtett álláspontját, melynek lényege szerint nem a hitelezői érdekeknek megfelelően jártak el az alperesek amiatt, hogy:

- meg sem próbáltak megegyezni a felperessel, mint a legnagyobb hitelezővel a tartozások rendezésének ügyében,
- ehelyett a társaság egyes kisebb hitelezőinek követelését kielégítették, majd maguk kérték a Kft. felszámolását,
- ezután tetemes tartozást hátrahagyva az alperesek új Kft-t alapítottak, még mielőtt a felszámolónak (határidőt túllépve) átadták volna a társaság iratait.

A felperes fellebbezési álláspontja szerint téves az elsőfokú ítéletnek az az okfejtése, miszerint a Cstv. 40. § (1)-(2) bekezdése szerinti pereket kellett volna indítania a felperesnek. Alapvetően hibás, és a Gt. 30. § (3) bekezdését kiüresítő téves jogértelmezésnek tartotta a felperes az elsőfokú bíróságnak azt az okfejtését, amely szerint sem a Gt. 30. § (3) bekezdése, sem a Cstv. 33/A. §-a nem rendelkezik a hitelezők közös érdekéről, így egyes hitelezőknek esetleg más hitelezők rovására történő kielégítése önmagában a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelősséget nem alapozza meg. A Cstv. 33/A. § szerinti jogintézmény lényege éppen az, hogy a hitelezők kielégítése ne hiúsulhasson meg, és a társaság vezető tisztségviselőinek oldalán jelenik meg az a követelmény, hogy az adott esetben ne engedjenek az egy hitelező részéről jelentkező érdekeknek, és így egy hitelező követelésének kielégítése más hitelezők rovására ne történjen meg. A felperes szerint a Gt. 30. § (3) bekezdésének beiktatásával a jogalkotói cél nem az elsőfokú ítélet szerinti értelmezéssel azonos, ezzel szemben az ügyvezetőket cselekvési kötelezettség terheli a legnagyobb - és a többi ki nem elégített - hitelező érdekeinek elsődlegessége alapján.

A fellebbezés túlnyomó részben alapos.

Az elsőfokú bíróság által megállapított - nem vitatott - tényállást az ítélet tábla egyrészt pontosítja abban, hogy az ítélet 3. oldal első bekezdésében szereplő összeg helyesen 85 751 EUR, másrészt az elsőfokú eljárásban csatolt okirati bizonyítékok tartalma alapján kiegészíti az alábbiakkal:

A F. Kft.-vel 2009. június 1-jén kötött engedményezési megállapodás alapján az I. Kft. 14 294 354 Ft-ot írt le eredménye terhére 2009. június 30-ával, mint engedményezett követelést, mely intézkedés a tárgyévi eredmény és a saját vagyon csökkenését eredményezte.

Az I. Kft. „f.a.” felszámolása iránt indult eljárást a ... Megyei Bíróság a 4.Fpk.../2009/12. számú jogerős végzésével szüntette meg, és az adós gazdálkodó szervezet megszüntetését, a cégjegyzékből való törlését azzal rendelte el, hogy a NAV ... Megyei

Adóigazgatósága által bejelentett 565 600 Ft „E” kategóriás, a S. Zrt. által bejelentett 128 640 Ft „F” kategóriás, a felperes által bejelentett 305 680 EUR „F” kategóriás és a ... Megyei Jogú Város Jegyzője által bejelentett 417 900 Ft „E” kategóriás, illetve 24 534 Ft „G” kategóriás hitelezői igények (valamint a regisztrációs díj befizetéséből eredő hitelezői igények) kielégítésére az adós gazdálkodó szervezet értékesíthető, behajtható vagyona hiányában nincs fedezet.

A pontosított és kiegészített tényállást alapul véve az ítélet nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak a felperes keresete megalapozatlanságára levont végső jogi következtetésével, és erre alapítottan a keresetet elutasító érdemi döntésével.

Az ítélet a fellebbezésben foglaltakra tekintettel mindenekelőtt azt rögzíti, hogy a felperes a fellebbezésében alaptalanul állította, miszerint az elsőfokú ítélet tévesen hivatkozik a felperes kereseti kérelmének jogalapjára.

Az elsőfokú eljárás irataiból kétségtelenül megállapítható, hogy a felperes a 2011. március 31-én benyújtott 2. sorszám alatti előkészítő iratában a „keresete megváltoztatásának” szánt nyilatkozatot tett, ami azonban az elsődlegesen előterjesztett kereseti kérelem tekintetében teljes mértékig azonos volt a keresetlevélben bejelentett kérelemmel, ezért a Pp. 3. § (2) bekezdése szerint nem minősült keresetváltoztatásnak.

Az előkészítő irat benyújtása sem változtatott ugyanis azon, hogy a felperes az 1991. évi XLIX. évi törvény (Cstv.) 33/A. § (1) bekezdése alapján kérte a bíróságtól annak megállapítását, hogy az alperesek a fizetéseketelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal a társaság vagyonát 306 686 EUR és 1 112 104 Ft összeggel csökkentve, a hitelezők követeléseinek teljes kielégítését a fenti összegben megghiúsították.

A 33/A. § rendelkezéseinek a Cstv.-be történő beiktatásával a törvényalkotó - a módosító, 2006. évi VI. törvény 14. §-ához fűzött miniszteri indokolás szerint (a társasági jogi rendelkezéssel összhangban) - a gazdálkodó szervezet vezetőinek a hitelezőkkel szembeni, magánvagyonukra is kiterjedő polgári jogi felelősségét kívánta megteremteni arra az esetre, ha a fizetéseketelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége, illetve a környezeti terhek rendezésének kötelezettsége alapján látták el, és ezáltal a társasági vagyon csökkent.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése a felszámolási eljárás alatt a hitelezők, illetve a felszámoló részére arra biztosít jogosultságot, hogy a bíróságtól annak megállapítását kérjék miszerint, az adós vezetője (vezetői) kötelezettségüket megszegve jártak el, és emiatt az adós vagyona meghatározott összeggel csökkent (megállapítási per). A törvénymódosításhoz fűzött miniszteri indokolás nem hagy kétséget afelől sem, hogy e perben a bíróság a felelősség megállapítása mellett meghatározza azt az összeget is, amelynek későbbi teljesítésére a vezető kötelezhető, ennek érdekében ebben a perben kerül feltárára a felelősség megállapításához szükséges tényállás, így ezen perben kell lefolytatni mind a jogalap, mind az összecszerűség tekintetében a szükséges bizonyítási eljárásokat.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglaltak helyes alkalmazásával jogszabálysértés nélkül járt el, amikor az alpereseknek a felperes keresetében kifogásolt magatartásaival okozati összefüggésben az I. Kft. vagyonában

bekövetkezett csökkenést és annak mértékét annak ellenére vizsgálta, hogy a felperes a hitelezők követeléseit teljes kielégítésének meghiúsítása miatt kívánta az alperesek vezetői felelősségének megállapítását.

A felperes a fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra is, hogy - a jelen perben helyesen irányadónak tekintett Cstv. 2009. szeptember 3. napján hatályos (a 2009. évi LI. törvénnyel is módosított) - 33/A. § (2) bekezdése szerinti törvényi vélelem fennállását illetően az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontra helyezkedett.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének törvényi szövegéből és az azt a Cstv-be beiktató 2006. évi VI. törvény 14. §-ához fűzött miniszteri indoklásból is minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a törvényalkotói szándék szerint a vezetői felelősség Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján történő megállapítása körében a vezetőknek az általuk vezetett társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezése, és a felszámolása elrendelésének kezdő időpontja között tanúsított magatartásainak van jelentősége, ezért - az ítéletálla álláspontja szerint - a felelősség alóli kimentést eredményező körülmények vizsgálatánál is ezeket kell relevánsnak tekinteni.

A felperes által a fellebbezésében is felhívott jogszabályok alapján a gazdasági társaság vezetőjét terhelő, az éves eredmény kimutatás és hozzácsatolt mérleg cégbírósághoz benyújtásának kötelezettsége a gazdasági forgalom biztonságát, valamint a hitelezői érdekek védelmét célozza, azt tehát, hogy a benyújtott eredmény kimutatás és mérlegadatai a cégnyilvántartásról szóló jogszabályi rendelkezések alapján kívülállók számára is megismerhetők legyenek.

Ezek egybevetése alapján az ítéletálla az elsőfokú bíróság jogértelmezését tartja helytállónak: vagyis a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerinti, a hitelezői érdekek sérelmének vélelme akkor áll be, ha a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem helyezte letétbe, és nem tette közzé az adós éves beszámolóját. Ez esetben vélelmezendő a hitelezői érdekek sérelme a vezető felróhatóságának vizsgálata nélkül (ez a jogértelmezés jelenik meg a Fővárosi Ítéletállának a Kúria határozatainak adatbázisában közzétett 16.Gf.40.558/2011/4. számú végzésében is). Nem tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor a jelen perben a Cstv. 33/A. § (2) bekezdés első fordulata szerint a törvényi vélelem beálltát nem látta megállapíthatónak.

A felperesnek azt az állítását pedig, hogy az alperesek nem tettek eleget a Cstv. 31. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségüknek, a rendelkezésre álló peradatok nem támasztják alá. Az I. Kft. „f.a.” bíróság által kijelölt felszámolója - a felperes részéről 6. sorszámú előkészítő irata mellékleteként csatolt - 2010. október 27-én kelt egyszerűsített felszámolási eljárás zárójelentésében úgy nyilatkozott, hogy „a képviselők a felszámolóval felvették a kapcsolatot, és a társaság iratanyagát, tevékenységet záró mérlegét teljes körűen átadták, a tevékenységzáró mérleg pénzeszköz sorában feltüntetett 8000 Ft-tal a felszámolónak elszámoltak”.

Az I. Kft. „f.a.” felszámolási eljárásában a ... Megyei Bíróság által 2011. január 3. napján hozott (a peres iratoknál 5. sorszám alatt fellelhető) 4.Fpkf.../2009/12. számú végzés szerint a felszámolási eljárás egyszerűsített módon történő befejezésére azért került sor, mert az adós gazdálkodó szervezetnek értékesíthető, behajtható vagyona nincs, ezáltal vagyona a felszámolási költségek fedezetére sem elegendő (12. sorszámú végzés 3. oldal harmadik bekezdés).

Mindezekből, továbbá abból a körülményből, miszerint a perben nincs adat arra, hogy az alperesekkel szemben a Cstv. 33. § (1) bekezdése alapján pénzbírság kiszabására sor került volna, nem volt megállapítható, a törvényi vélelem beállta a Cstv. 33/A. § (2) bekezdés második fordulata alapján sem.

Helyesen mutatott rá ezért az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában arra, hogy az I. Kft. fenyegető fizetéseképtelenség helyzetébe kerülésének időpontján kívül a felperesnek a pernyertességéhez azt is bizonyítania kellett, hogy ettől az időponttól a társaság felszámolásának elrendeléséig az alperesek az ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, továbbá, hogy a Kft. vagyona - szintén a felperes által bizonyítandó mértékben - csökkent, illetőleg a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése megghiúsult.

Alappal támadta azonban a fellebbezés az elsőfokú bíróság ítéletét a kereset elutasítását a bizonyítás eredményével, és végső soron a bizonyítási tehernek a felperesre történő telepítésével való megokolása miatt.

Itt emeli ki az ítéletábra a fellebbezési tárgyaláson is hangsúlyozott érvekre tekintettel a következőket.

A vezető tisztségviselőkkel szembeni felelősség érvényesítésére több módon, több anyagi jogi szabály alapján van lehetőség.

Arra hivatkozva, hogy a vezetők nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látták el az ügyvezetési feladataikat, ezzel megszegve a Gt. 30. § (3) bekezdésében írt követelményeket, külön törvény rendelkezése alapján (Cstv. 33/A. § (1) bekezdés) először megállapítási, és után a 33/A. § (6) bekezdése alapján marasztalási pert lehet indítani.

A felperes - tehát a hitelező, vagy az adós nevében a felszámoló - a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján indított perben nem a vagyonsökkenés megtérítésére kérheti kötelezni az alperest, hanem annak megállapítását kérheti, hogy az a vagyonsökkenés bekövetkezéséért felelős. Ezért ennek a felelősségnek a leglényegesebb és megkülönböztető eleme a vagyonsökkenés.

Az alperesek sem fellebbezték meg az elsőfokú ítéletnek azt a felperesi állítást elfogadó ténymegállapítását, amely szerint abból, hogy 2009. május hónapban a felperes már jutalékelőleget nem utalt át, 2009. május 31-én pedig 85 751 EUR visszakövetelt jutalékelőleget kiszámlázott a Kft.-nek, erre az időpontra a Kft. már bizonyosan fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került, mert az alperesek tudták, illetőleg tudniuk kellett, hogy az általuk vezetett társaság a tartozásait esedékességgel nem fogja tudni megfizetni.

Egy kivétellel abban - az ítéletben kifejtett indokok alapján - mindenben egyetértett az ítéletábra az elsőfokú bírósággal, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelősség megállapítására nem voltak alkalmasak az alpereseknek a felperes által hivatkozott, sérelmezett magatartásai, mulasztásai, nevezetesen, hogy ebben a helyzetben nem a felperes, mint a Kft. legnagyobb hitelezője felé fennálló tartozás teljes vagy részleges kiegyenlítése érdekében jártak el, hanem ehelyett a társaságnak más hitelezőkkel szemben fennálló - a felperesétől lényegesen kisebb összegű - tartozásait egyenlítették ki. Ahogyan arra az elsőfokú bíróság helyesen rámutatott, a hitelező a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási per megindításával kvázi „perbizományosként” a felszámolás alá került társaság valamennyi hitelezőjének, és nem csupán a saját hitelezői érdekeinek meg nem felelő felróható magatartás miatt kérheti a vezetői kártérítési felelősség

megállapítását, azokért a károkért, amelyeket a vezető ezáltal a társasági vagyon csökkenése miatt valamennyi hitelezőjének okozott.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vezetői felelősség megállapítása szempontjából ezért valamely hitelező előnyben részesítése irreleváns, erre való hivatkozás esetén a sérelmet szenvedett hitelező más jogalapon és mással szemben érvényesíthet igényt.

Az irányadó tényállás alapján az alperesek részéről megállapítható volt valóban olyan konkrét ügylet megkötése, amely mérlegszemlélettel az adós vagyonában csökkenést eredményezett.

Nem tévedett azonban az elsőfokú bíróság, hogy az I. Kft. nevében a W. Bt. hitelezővel tárgyi eszközök adásvételére 2009. június 30-án szerződés megkötését az alperesek részéről nem minősítette a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti kártérítési felelősségük megállapítására alkalmasnak. A perben beszerzett igazságügyi könyvszakértői véleménnyel igazolást nyert, hogy a tárgyi eszközök értékesítése a Kft. vagyonában - az eladott eszközök nyilvántartási értékével azonos mértékű - 3 073 334 Ft, illetőleg az ÁFA befizetése miatt a pénzeszközökben további 614 666 Ft csökkenést eredményezett, amelynek ellentételezéseként a Kft.-nél pénzbevételezés nem volt. Ugyanakkor a Bt. kompenzációval kiegyenlítette a W. Bt. felé fennálló lejárt, 5 760 000 Ft összegű számlatartozását.

Az ítéletábra által követett bírói gyakorlat szerint a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írt vezetői felelősség megállapításának egyik törvényi feltétele, az adós vagyonának csökkenése, amely a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően helyesen az aktív vagyon csökkenését jelenti. Ezért, ha az értékesítés nyomán az adós aktív és passzív vagyona azonos mértékben változik, nem következik be olyan vagyoncsökkenés, amely megalapozná a vezető tisztségviselő Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősségét (Szegedi Ítéletábra Gf.I.30.344/2011/2.).

Tévedett az elsőfokú bíróság ugyanakkor, amikor az alperesek által az I. Kft. nevében a F. Kft.-vel 2009. június 1-jén megkötött engedményezési szerződést nem találta a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti körbe vonhatónak. Az elsőfokú bíróság által megállapított - nem vitás tényállás szerint az 2009. június 1-jén kelt engedményezési megállapodás aláírásával az alperesek az I. Kft.-nek az ügynökök felé fennálló 63 345 EUR (az aktuális árfolyamon számolva 17 849 354 Ft) követelését, mint „bizonytalan követelést” a társaságnak a F. Kft. irányában elismert 3 600 000 Ft összegű tartozása kiegyenlítéseként engedmenyezték az utóbbira.

Az aggálytalan igazságügyi könyvszakértői vélemény megállapítása alapján a másodfokú bíróság részéről kiegészített irányadó tényállás szerint az engedményezési megállapodás alapján az I. Kft. 2009. június 30-ával 14 294 354 Ft-ot írt le az eredménye terhére, amely intézkedés a tárgyévi eredmény és a saját vagyon csökkenését eredményezte.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 2009 júniusában hatályos 29. § (1) bekezdése szerint a követelések azok a különféle szerződésekből jogszerűen eredő pénzértékben kifejezett fizetési igények, amelyek a vállalkozó által már teljesített, a másik fél által elfogadott, elismert ... előlegfizetéshez kapcsolódnak.

A 65. § (1) bekezdése értelmében a mérlegben a követelést (ideértve az előlegként adott összegeket is) az elfogadott, az elismert összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyvszerinti értékben kell

kimutatni. A (7) bekezdés pedig kimondja, hogy a mérlegben behajthatatlan követelést nem lehet kimutatni: a részben, vagy egészében behajthatatlan követelést legkésőbb a mérlegkészítéskor - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - az üzleti év hitelezési veszteségeként le kell írni.

Mindezekre figyelemmel a perben beszerezett igazságügyi könyvszakértői vélemény fenti megállapításaiból egyrészt azt a következtetést kell levonni, miszerint a 2009. június 1-jei engedményezési szerződés megkötésével - a Ptk. 329. § (1) bekezdése szerint - az I. Kft-nek 63 345 EUR (akkor árfolyamon 17 849 354 Ft) ügynökök felé fennálló, elismert, bíróság előtt érvényesíthető követelése szállt át az engedményes F. Kft-re, másrészt azt, hogy 14 294 354 Ft-nak megfelelő követelés engedményezése ellentételezés nélkül, azaz ingyenesen történt, és mert az engedményezési megállapodás következtében az I. Kft. úgy vesztette el a vagyonának egy részét, hogy azzal a kötelezettségei nem csökkentek.

Az ingyenes vagyonátengedés általában nem tiltott. Az engedményezési megállapodás megkötésére azonban olyan időpontban került sor, amikor az I. Kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, mert a vezetői (az alperesek) előre látták, vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a 2009. májusi árbevétel kiesés miatt a cég a meglévő vagyonából nem lesz képes kiegyenlíteni a vele szemben támasztott, már lejárt és jövőben esedékessé váló valamennyi - így a felperes, a W. Bt. és a F. Kft. felé fennálló tartozásait. Az alpereseknek a hitelezők jogos elvárásait is figyelembe véve kellett volna eljárniuk, aminek nyilvánvalóan nem felelt meg az, hogy a társaságnak az ügynökökkel szembeni 63 345 EUR (17 849 354 Ft) követelését nem teljes egészében a fennálló hitelezői tartozások kiegyenlítésére fordították, hanem abból 14 294 354 Ft-nak megfelelő követelést a F. Kft-re ingyenesen ruháztak át. Ilyen módon ez az alpereseknek a hitelezőkkel szemben a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti kártérítési egyetemleges felelősségének megállapítására alkalmas volt.

A Cstv. 33/A. § (2) bekezdése ugyanakkor lehetőséget biztosít a felelősség alóli kimentésre. Az ítéletábra megállapítása szerint annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság - a Pp. 3. § (3) bekezdésében írt eljárási kötelezettségének eleget téve - a felelősség alóli kimentés lehetőségéről, az ennek érdekében bizonyítandó tényekről, a bizonyítás szükségességéről és a bizonyítási teherről a 2011. november 3-án tartott tárgyaláson (23. sorszámú jegyzőkönyv, 6. oldal) arra részükre megfelelő tájékoztatást adott, az alperesek nem hivatkoztak ezzel összefüggésben a felelősség alóli kimentésükre alkalmas tényre, körülményre. Az pedig a rendelkezésre álló peradatokból nem volt megállapítható, hogy az engedményezési megállapodás megkötésére a hitelezők veszteségeinek csökkentése érdekében került sor, avagy az alperesek akár külön-külön mindent megtettek a hitelezői érdekeket sértő ügylet létrejöttének megakadályozására.

A felterjesztett iratokból megállapítható adatok alapján éppen az ellenkezőre vonható le okszerű következtetés.

Az engedményezési megállapodás megkötésének időpontjában ugyanis a perben beszerezett - nem vitatott, ezért aggálytalan - igazságügyi könyvszakértői véleményből megállapíthatóan az I. Kft-nak a deviza betétszámláján 3,71 EUR, a Raiffeisen Bank Zrt-nél vezetett forint bankszámláján 21 637 Ft, míg a pénztárban 1 228 241 Ft, összesen tehát (az EUR forint értékét 281,78 Ft/EUR-al számolva) 1 250 923,40 Ft pénzeszköze volt.

Ezen kívül ebben az időpontban a társaság vagyonát - az alperesek által a Kft. felszámolásának kezdő időpontja előtti nappal, 2009. október 7-ei fordulónappal készített és a felszámolónak átadott tevékenységet záró mérlegben 21 275 000 Ft könyvszerinti

értéken szerepeltetett tárgyi eszköz, valamint az ügynökök felé fennálló 63 345 EUR (17 849 354 Ft-nak megfelelő) követelésállomány képezte.

Az I. Kft. „f.a.” elleni felszámolási eljárásban felszámolóbiztosként eljáró T.L.-nak a perben tett, alperesek részéről sem vitatott és nem is cáfolt tanúvallomása (G.../2011/16. sorszámu jegyzőkönyv, 7. oldal) alapján azonban azt kellett megállapítani, hogy a 21 275 000 Ft könyvszerinti értéken kimutatott tárgyi eszköz, a valóságban a W. Bt. által kifejlesztett szoftver, ténylegesen semmilyen értéket nem képviselt a cég számára - ezért az adós társaság tárgyi eszközeit a felszámolási nyitómérlegben a felszámolóbiztos már nulla értéken szerepeltette.

Ugyanakkor az I. Kft.-vel szemben a W. Bt.-nek 5 760 000 Ft tőkeösszegű már lejárt, a felperesnek 85 751 EUR (24 162 916 Ft-nak megfelelő) és a F. Kft.-nek 3 000 000 Ft + ÁFA összegű, a jövőben esedékessé váló ismert követelése volt.

Mindezekből pedig azt kellett megállapítani, hogy az engedményezési megállapodás létrejöttének időpontjában az I. Kft.-vel szemben fennálló ismert hitelezői követelések fedezetét nagyrészt a társaságnak az ügynökökkel szembeni 63 345 EUR összegű követelése jelentette. Amelyből 14 294 354 Ft összegű követelés kellően meg nem indokolt, ingyenem átruházása nem az adott helyzetben általában ilyen vezetőtől elvárható magatartás, sokkal inkább fedezetelvonási célok megállapítására szolgálthat alapot.

Ez alapján pedig a felperes megalapozottan kérte annak megállapítását, hogy az alperesek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vezetői kártérítési felelősség megállapításához azonban a felróható vezetői magatartással okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyonának csökkenését, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése megghiúsítását, vagy a környezeti terhek rendezésének elmulasztását is bizonyítani kell. Tény, hogy a jelen perben a felperes hangsúlyozottan az előbbiek sorában másodikként megjelölt „eredmény” alapján kérte az alperesek felelősségének megállapítását, megjelölve ugyanakkor azt is, hogy 306 686 EUR és 1 112 140 Ft összegű az a hitelezői követelés, amelynek a teljes kielégítését megghiúsították.

Mivel a 2006. évi VI. törvény 14. §-ához fűzött már ismertetett miniszteri indokolásból megállapítható törvényalkotói szándék szerint a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján a vezetői kártérítési felelősségnek feltétele annak megállapítása, hogy az adós vagyona meghatározott összeggel csökkent (és ennek érdekében e megállapítási perben kell lefolytatni mind a jogalap, mind az összepszerűség tekintetében a szükséges bizonyítási eljárásokat) az ítéletábra jogértelmezése szerint a hivatkozott jogszabályhelyben meghatározott „eredmények” a több és a kevesebb viszonyában állnak egymással. Így tehát a törvényben meghatározott vagyonsökkenés bizonyítása nélkül a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján vezetői kártérítési felelősség megállapítására nincs lehetőség. A hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése megghiúsítását, vagy a környezeti terhek rendezésének elmulasztását eredményező felelősség megállapításához azonban többlet tényállás bizonyítására van szükség. Ez azt is jelenti, hogy nincs helye a kereset elutasításának azon az alapon, hogy a felperes a törvényben írt második vagy harmadik fordulat alapján kérte a felelősség megállapítását, ám az ehhez szükséges többlet tényállást nem bizonyította, egyébként pedig a felróható vezetői magatartással okozati összefüggésben bekövetkezett vagyonsökkenés mértéke tényszerűen bizonyított.

A jelen esetben a felperes - fellebbezési hivatkozásának megfelelően - kifejezetten arra hivatkozva kérte az alperesek felelősségének megállapítását, hogy felróható vezetői magatartásukkal a hitelezők 306 686 EUR és 1 112 140 Ft összegű követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították. Ez az állítás azonban a perben nem nyert bizonyítást, figyelemmel arra, hogy az alperesek vezetői kártérítési felelősségét megalapozó magatartásként figyelembe vehető ingyenes vagyonátruházás csak 14 294 354 Ft vagyoncsökkenést okozott a társaság vagyonában. Az I. Kft. „f.a.” felszámolása iránt indult, az adós jogutód nélküli megszüntetésével és a cégjegyzékből való törlésével befejeződött eljárásban összesen 86 588 581 Ft összegű hitelezői igénybejelentés történt, amely teljes mértékben kielégítetlen maradt. E tényekből pedig okszerű következtetés arra vonható le, hogy az ingyenes vagyonátruházás a hitelezők követeléseinek részben történő kielégítését hiúsíthatta meg.

Amiatt pedig, hogy a bizonyítási eljárás eredményeként a bekövetkezett vagyoncsökkenés mértéke 14 294 354 Ft összegben nyert bizonyítást, a felperes alaptalanul kérte a keresetében az alpereseknek ettől magasabb összegű kár bekövetkezéséért való felelőssége egyetemleges megállapítását.

Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a keresetet megalapozatlanul elutasító ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a társasági vagyonban 14 249 354 Ft vagyoncsökkenés okozásáért az alperesek egyetemleges kártérítési felelősségét a rendelkező rész szerint megállapította, a felperes ezt meghaladó kereseti kérelmének elutasítását pedig helybenhagyta.

Ezáltal megváltozott a pernyertesség-pervesztesség aránya.

A részben eredményes fellebbezése folytán a felperes teljes egészében pernyertes lett a megállapítás iránti kereseti kérelmét illetően, ugyanakkor csak 17 %-ban kifejezhetően lett pernyertes az alperesek felelőssége megállapításához tartozó, az általuk okozott vagyoncsökkenés mértékének megállapítására vonatkozó kereseti kérelmet illetően.

A felperes 27 000 Ft kereseti illetéket rótt le, és 146 750 Ft szakértői költséget előlegezett, ugyanakkor az alperesek is előlegeztek 150 000 Ft szakértői költséget, a felek jogi képviselőnek ügyvédi munkadíja pedig (a meg nem határozható pertárgyértékű perben) a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése, és a 4/A. §-a szerint (elsőfokú eljárásban), illetve a 3. § (5) bekezdése, és a 4/A. §-a szerint (a másodfokú eljárásban) közel azonos összegben lenne megállapítható. Ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét e részében is megváltoztatva mellőzte a felperesnek az alperesek javára perköltség fizetésére kötelezését is, és a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján úgy határozott, hogy mindegyik fél maga viseli a saját első-, és másodfokú költségét.

Debrecen, 2012. december hó 11. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Dr. Riczu András sk előadó bíró, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró

A kiadmány hitelél:

Kiadó